

MAGYAR KÉMIKUSOK LAPJA

2021. évi 76. évfolyamának

névmutatója

Szerkesztőbizottság:

ANTUS SÁNDOR
BIACS PÉTER
BUZÁS ILONA
HANCSÓK JENŐ
JANÁKY CSABA
KALÁSZ HUBA
KEGLEVICH GYÖRGY
KOVÁCS ATTILA
LIPTAY GYÖRGY
MIZSEY PÉTER
MÜLLER TIBOR
NEMES ANDRÁS
ifj. SZÁNTAY CSABA
SZABÓ ILONA
SZÉPVÖLGYI JÁNOS (a Szerkesztőbizottság elnöke)
TÖMPE PÉTER
ZÉKÁNY ANDRÁS

Felelős szerkesztő:

KISS TAMÁS

Olasószerkesztő:

SILBERER VERA

Tervezőszerkesztő:

HORVÁTH IMRE

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA
BANAI ENDRE
LENTE GÁBOR
NAGY GÁBOR
PAP JÓZSEF SÁNDOR
RITZ FERENC
ZÉKÁNY ANDRÁS

Szerkesztőségi titkár:

SÜLI ERIKA

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
1015 Budapest, Hattyú u. 16. 2/8.

Felelős kiadó:

ANDROSITS BEÁTA ügyvezető igazgató

A Magyar Kémikusok Lapja
a Magyar Kémikusok Egyesületének – a MTESZ tagjának –
folyóirata és hivatalos lapja
A MAGYAR VEGYIPAR VÁLLALATAINAK
TÁMOGATÁSÁVAL

A

<i>Alapi Tünde: Dombi András (1946–2021).....</i>	390
<i>Az MKE Kémia tanári szakosztály összegző véleménye a kémia-tanár-hiányról, valamint javaslatai annak felszámolására.....</i>	320

B

<i>Bán Sándor: Az élővilág megértése az ismeretlen jövő egyik záloga. Új tartalmi szabályozók a hazai gimnáziumi biológiaoktatásban (Tanárok, tanárképzés, NAT2020 tematikus szám).....</i>	351
<i>Beck Mihály: Humor a tudományban (1996).....</i>	214
<i>Beck Mihály: Alkalmazott koordinációs kémia (1972) (Jubileum: az MKL 75. évfolyama).....</i>	266
<i>Biacs Péter: Simonné Dr. Sarkadi Livia, a Magyar Kémikusok Egyesületének elnöke (Jubileum: az MKL 75. évfolyama).....</i>	144
<i>Bombicz Petra: Kálmán Alajosra emlékezve (Jubileum: az MKL 75. évfolyama).....</i>	12
<i>Braun Tibor: Kísérleti nukleáris robbantások által létrehozott ¹⁴C. A testünkben viselt radioizotóp.....</i>	13
<i>Braun Tibor: A folyadékfázisú szerves kémiai szintézistől a szilárd-szilárd szerves mechanokémiáig.....</i>	44
<i>Braun Tibor: Szemelvények az algák és tengeri növények kémiájából. Alkalmazásuk emberi fogyasztásra.....</i>	122
<i>Braun Tibor: Akusztikusan levitált folyadékcseppek. Edénymentes és érintésmentes kémia.....</i>	153
<i>Braun Tibor: Húsevő növények molekuláris metabolizmusa. Létfenntartáshoz előállított élelem.....</i>	219
<i>Buzás Ilona: Egyesületünk feladatai (Jubileum: az MKL 75. évfolyama).....</i>	84
<i>Buzás Ilona: Megemlékezés Erdey László professzorról (Jubileum: az MKL 75. évfolyama).....</i>	174

C

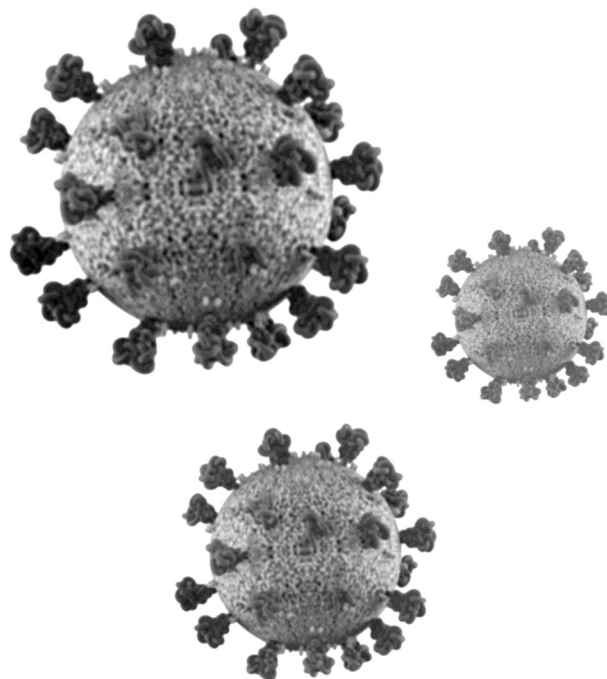
<i>Chambaud, Gilberte, lásd Kiss Tamás.....</i>	166
---	------------

Cs

<i>Cs. Nagy Gábor összeállítása: A Debreceni Vegyipari Technikum 70 éve. Szabó Zoltán, Forgács József, Kertész Éva, Bagoly Gabriella, Kálmánczhelyiné Sipos Anikó, Leskovicsné Meszesán Katalin, Cs. Nagy Gábor, Kiss Tamás írása.....</i>	367
<i>Császár Attila – Szabados Ágnes – Szalai István: Jelen a jövő. Kerekasztal-beszélgetések az OTDK kapcsán. Első rész. Vendégek: Peter R. Schreiner és Gilberte Chambaud.....</i>	250
<i>Császár Attila – Szabados Ágnes – Szalai István: Jelen a jövő. Kerekasztal-beszélgetések az OTDK kapcsán. Második rész. Vendégek: Angela Wilson és Simonné Sarkadi Livia.....</i>	293
<i>Csupor Dezső: Egy orrspray, amely (még) nem véd meg a koronavírustól (Ködpiszkáló).....</i>	15
<i>Csupor Dezső: Védőoltás, nem fagyálló (Ködpiszkáló).....</i>	85
<i>Csupor Dezső: Lúgosításért börtön? (Ködpiszkáló).....</i>	152
<i>Csupor Dezső: Feketelistán a titán-dioxid (Ködpiszkáló).....</i>	213
<i>Csutorás Csaba: Elhunyt Rácz László, az Eszterházy Károly Egyetem professor emeritusa.....</i>	17

D

<i>Dékány Imre: Adszorpció és stabilitás organikus biner elegyekben (1996) (Jubileum: az MKL 75. évfolyama).....</i>	230
--	------------

<i>Dékány Imre – László Krisztina: Kolloidkémiai iskolák (Jubileum: az MKL 75. évfolyama).....</i>	237
<i>Dobóné dr. Tarai Éva: Egy megvalósult álom (Közoktatás – tanári fórum).....</i>	256
<i>Dormán György: A kombinatorikus kémia tündöklése, hanyatlása és újjászületése. Hatása a modern gyógyszerkutatásra. I. rész (Hazai kutatóműhelyek).....</i>	76
<i>Dormán György: A kombinatorikus kémia tündöklése, hanyatlása és újjászületése. Hatása a modern gyógyszerkutatásra. II. rész (Hazai kutatóműhelyek).....</i>	106
<i>Dormán György: A kombinatorikus kémia tündöklése, hanyatlása és újjászületése. Hatása a modern gyógyszerkutatásra. III. rész (Hazai kutatóműhelyek).....</i>	134
<i>Dormán György: A kombinatorikus kémia tündöklése, hanyatlása és újjászületése. Hatása a modern gyógyszerkutatásra. IV. rész (Hazai kutatóműhelyek).....</i>	168
<i>Duda Ernő: Milyen védőoltásokkal szabadulhatunk meg a SARS-CoV-2 vírus okozta járványtól?.....</i>	66
<i>Dupcsik Csaba, lásd Repárszky Ildikó.....</i>	355

E

<i>Erdey László: Titrálások kemilumineszceniás indikátorok jelenlétében (1958) (Jubileum: az MKL 75. évfolyama).....</i>	176
--	------------

F

<i>Fehér Csaba, lásd Vaskó Dorottya.....</i>	222
<i>Fejesné Dávid Ágnes: Kémia tanár-képzés a Debreceni Egyetemen (Tanárok, tanárképzés, NAT2020 tematikus szám).....</i>	329
<i>Fogassy Elemér: Néhány gondolat egy klasszikus kapcsán (Jubileum: az MKL 75. évfolyama).....</i>	229
<i>Formanné Kiss Andrea: Nemzetközi Kémiai Torna.....</i>	320
<i>Füzesi István, lásd Riedel Miklós.....</i>	198

G

<i>Gubicza László: A víztechnológia új lehetőségei (A membránok szerepe a korszerű víztechnológiákban) (Könyvismertetés).....</i>	16
---	-----------

GY

Gyurcsik Béla: Kémiai Nobel-díjat ért a mesterséges nukleázok kutatása 2020-ban (*Nobel-díj, 2020*).....34

H

Hagymási Krisztina: A hepatitis C vírus felfedezése és a fertőzés kezelése (*Nobel-díj, 2020*).....38

Hajós Péter: Ionkromatográfiás és ionsere-kémiai kutatások a Pannon Egyetemen (*Hazai kutatóműhelyek*).....2

Hargittai István: Ronald Gillespie (1924–2021).....128

Hargittai István: Richard R. Ernst (1933–2021).....255

Hirsch Edit, lásd Vaskó Dorottya.....222

Holtzer Péter – Szakmány Csaba – Szalay Luca: Mi a kémiaoktatás valódi problémája – avagy hová lettek a tanárok? (*Közoktatás – tanári fórum*).....117

Horvai György: Princz Péter (1948–2020).....97

Horvai György: Pungor Ernő és egy több mint ötvenéves review (*Jubileum: az MKL 75. évfolyama*).....314

Huszthy Péter: Elhunyt Novák Lajos, a BME professor emeritusa.....59

I

Inzelt György: Gibbs, Duhem, Lippmann és Helmholtz egyenletei, függvényei (*Kiről nevezték el?*).....206

K

Kállay Csilla: Khan Academy. Egy világszínvonalú digitális oktatási portál megjelenése Magyarországon (*Tanárok, tanárképzés, NAT2020 tematikus szám*).....341

Kálmán Alajos: Mester és tanítvány: Sir Lawrence Bragg (1890–1971) és Náray-Szabó István (1899–1972) (2015) (*Jubileum: az MKL 75. évfolyama*).....9

Karas Livia, lásd Kisfaludi Andrea.....145

Keglevich György: Szórakoztató-gondolkodtató kémia (*Braun Tibor: A szerelem molekulái*) (*Könyvismertetés*).....221

Kéki Sándor – Lelik László: Cornides István (1920–1999), a hazai tömegspektrometria megteremtője.....49

Keserű György Miklós: Vírusellenes kezelési lehetőségek Covid-19 fertőzésben.....71

Kisfaludi Andrea – Karas Livia: Hogyan boldogulnak a diákok a hétköznapi kémiai problémáinak megoldásában? (*Közoktatás – tanári fórum*).....145

Kiss Tamás: A magas színvonalú teljesítményhez ötvözni kell a speciális szaktudásokat. *Beszélgetés Janáky Csaba sikeres fiatal kutatóval*.....7

Kiss Tamás: Egy hatvanéves kutatócsoport. (*MTA–ELTE Peptid-kémiai Kutatócsoport (1961–2018)*) (*Könyvismertetés*).....16

Kiss Tamás: Szórakoztató molekulatudomány (*Lente Gábor: Ezer-egynél is több molekula meséi*) (*Könyvismertetés*).....56

Kiss Tamás: 2020 végén nyolc tanárnak adták át a pedagógusok Kossuth-díját.....62

Kiss Tamás: A Khan Academy. Gyorsinterjú Kállay Csillával, a Khan Academy munkatársával (*Közoktatás – tanári fórum*)...151

Kiss Tamás: Huszonkét kémiai történet (*Simonyi Miklós: Embe-
rek és molekulák*) (*Könyvismertetés*).....159

Kiss Tamás – Gilberte Chambaud: Európa – történelmünk egy darabja, jelenünk és jövőnk.....166

Kiss Tamás: Nemcsak kell, hanem lehetséges is a kémiát érdeklődést felkeltő módon tanítani. *Beszélgetés Keglevich Kristóffal, a Magyar Kémioktatásért Díj egyik kitüntetettjével*.....259

Kiss Tamás: Nagypál István (1944–2021).....278

Kiss Tamás: Szemléletformáló impakt (*Ifj. Szántay Csaba: Hát ez furcsa*) (*Könyvismertetés*).....316

Kiss Tamás: Gondolatok a természettudományos oktatásról (*Tanárok, tanárképzés, NAT2020 tematikus szám*).....344

Kovács Péter: Az óraszámokon túl – megjegyzések a NAT2020 magyar nyelv és irodalom részéhez (*Tanárok, tanárképzés, NAT2020 tematikus szám*).....353

Krutsay Miklós: A drezdai Frauenkirche.....387

Kucsman Árpád: Egy klasszikus szerves kémiai tankönyv története. *Megemlékezés a tankönyvíró Bruckner Győzőről* (2004) (*Jubileum: az MKL 75. évfolyama*).....225

Kutasi Csaba: A nanokutatás textilipari alkalmazásai.....40

Kutasi Csaba: Védekezés a háziporátka ellen, funkcionális textíliákkal is.....88

Kutasi Csaba: Robert W. Gore és a Gore-Tex®.....156

Kutasi Csaba: A verejtékezés hatása a színes ruházatra.....182

L

László Krisztina, lásd Dékány Imre.....237

Lelik László, lásd Kéki Sándor.....49

Lengyel Attila: Főtitkári beszámoló (*MKE küldöttközgyűlés, 2021*).....358

Lente Gábor: Vegyészletek.....26, 60, 94, 126, 160, 188, 238, 276, 318, 388

Lente Gábor: Szomorú 2020-as IgNobel-díjak bogarasoknak...274

Lente Gábor: Feljegyzések az egérlyukból: hogyan jutott ide a magyar kémiaoktatás? (*Tanárok, tanárképzés, NAT2020 tematikus szám*).....327

Lente Gábor: Karácsonyi útikalauz a Föld nevű bolygóhoz.....386

Liptay György: A közelmúlt és a jelen. *Részletek Kiss Tamás interjúból* (*Jubileum: az MKL 75. évfolyama*).....112

M

Magyarfalvi Gábor: Beszámoló az 55. Mengyelejev Diákolimpiáról.....282

Magyarfalvi Gábor: Négy újabb olimpiai érem Japánból.....283

Markovics Ákos: Az eltűnt hallgatók nyomában (*Tanárok, tanárképzés, NAT2020 tematikus szám*).....334

Mátyus Péter: Feladatunk a kémia társadalmi megbecsülésének helyreállítása (2006) (*Jubileum: az MKL 75. évfolyama*).....83

N

Németh Veronika: Kémiantanárképzés a Szegedi Tudományegyetemen (*Tanárok, tanárképzés, NAT2020 tematikus szám*)...336

Ó

Ósapay György: Egy tanítvány emlékezése Bruckner Győzőre születésének 120. évfordulóján.....58

Ősz Katalin – Várnagy Katalin: LIII. Irinyi János Középfiskolai Kémiaverseny.....	194
Ősz Katalin, lásd Várnagy Katalin.....	280

P

Pavláth Attila, az Amerikai Kémiai Társaság 2001. évi elnökének nyilatkozata lapunk részére (<i>Jubileum: az MKL 75. évfolyama</i>)..	47
Pokol György: Gál Sándor (1933–2021).....	240
Próder István: Magyar vonatkozású kémia- és vegyipartörténeti évfordulók.....	18
Pungor Ernő: A műszeres elemzés újabb eredményei (1958) (<i>Jubileum: az MKL 75. évfolyama</i>).....	309

R

Rácz László: A változások évtizede (<i>Jubileum: az MKL 75. évfolyama</i>).....	48
Rácz László: Simon Pál (1929–2021).....	158
Rácz László: Hatvanöt éve hunyt el Varga József akadémikus (<i>Jubileum: az MKL 75. évfolyama</i>).....	381
Radnóti Katalin: A fizikaoktatás agóniája a rendszerváltozást követő évtizedekben (<i>Tanárok, tanárképzés, NAT2020 tematikus szám</i>).....	346
Repárszky Ildikó – Dupcsik Csaba: Tanári szabadság, avagy „csak magamra csukom a tanterem ajtaját”? A középiskolai történelemtanítás mai kényszerei (<i>Tanárok, tanárképzés, NAT2020 tematikus szám</i>).....	355
Riedel Miklós: 21. alkalommal adták át a Magyar Kémiaoktatásért Díjat.....	28
Riedel Miklós – Füzési István – Rózsahegyi Márta – Wajand Judit: Tanítható-e a kísérlettervezés az iskolákban? (<i>Közoktatás – tanári fórum</i>).....	198
Rózsahegyi Márta, lásd Riedel Miklós.....	198

S

Sebő Péter: Befejezetlen történet.....	383
Silberer Vera: Néhány szám a tanárokról.....	30
Silberer Vera: Leonardo színeinek spektruma.....	53
Silberer Vera: Régi üvegek mai szemmel.....	185
Silberer Vera: Online egyetem. Fábíán István, Horváth Dezső, Keglevich György, Kiss Tamás, Lente Gábor, Simonné Sarkadi Livia a koronavírus-járvány alatti oktatás tapasztalatairól.....	298
Simoné Sarkadi Livia: Élelmiszer-alkotók kémiája – tematikus szám (2018) (<i>Jubileum: az MKL 75. évfolyama</i>).....	139
Simoné Sarkadi Livia: Szerencsés, gazdag életút (Biacs Péter Ákos: Életpályám az élelmiszer- és biotechnológia vonzásában) (<i>Könyvismertetés</i>).....	317
Sipos Pál – Tóth Ágota: In memoriam Pálinkó István (1959–2021).	190
Sohár Pál: Emlékmorzsák Kajtár Márton barátommal közös bonni tanulmányutunkról.....	92
Sohár Pál: 100 éve született Varsányi György. Varsányi professzor, szakmai pályafutáson „Geharnischtere”.....	262

Sz

Szabados Ágnes, lásd Császár Attila.....	250
Szabados Ágnes, lásd Császár Attila.....	293

Szalai István, lásd Császár Attila.....	250
Szalai István, lásd Császár Attila.....	293
Szalay Luca: Új tanárképzés: lebutítás vagy észszerűsítés? (<i>Tanárok, tanárképzés, NAT2020 tematikus szám</i>).....	338
ifj. Szántay Csaba: Teremtünk természettudományos tehetségeket!.....	303
ifj. Szántay Csaba: Szabó János (<i>Tanárok, tanárképzés, NAT2020 tematikus szám</i>).....	322
Szatmáry Károly: Fekete lyukak: elmélet és megfigyelés (<i>Nobeldíj, 2020</i>).....	37

T

Tóth Ágota, lásd Sipos Pál.....	190
Tóth Gábor: Fülöp Ferenc (1932–2021).....	279
Tömösközi Sándor – Lásztity Radomir – Salgó András – Vértessy G. Beáta: 100+10 év a felsőfokú élelmiszertudományi oktatás és a kutatás szolgálatában.....	286
Tömpe Péter: Parlagh Gyula emlékére.....	91
Tömpe Péter: Orbán Ádám.....	191

V

Varga József: A Fischer–Tropsch-szintézis (1950) (<i>Jubileum: az MKL 75. évfolyama</i>).....	380
Várnagy Katalin, lásd Ősz Katalin.....	194
Várnagy Katalin: Az „Alkalmazott koordinációs kémia” margójára (<i>Jubileum: az MKL 75. évfolyama</i>).....	272
Várnagy Katalin – Ősz Katalin: Komplexkémiái Kollokvium – Covid előtt és Covid után.....	280
Vaskó Dorottya – Hirsch Edit – Fehér Csaba: Monoklonális antitestek hagyományos és alternatív tisztítási módszerei.....	222

W

Wajand Judit, lásd Riedel Miklós.....	198
Wölfling János: Egy „újonc” idegméreg.....	86

Z

Zádori Antal: Oldatok melegítése a cukoriparban.....	74
Ziegler Ildikó: Mindig jó mérnök szerettem volna lenni. Interjú Kristóf János professzorral.....	102

